ఒక చిన్న మానవుడు

ఇచ్ఛాపురపు జగన్నాధరావు

చీకటి క్రమక్రమంగా చిక్కబడుతోంది.

క్రమక్రమంగా ప్రసాద్ సహనం తగిపోతోంది.

ఏమి జీవితం! అనుకున్నాడు ప్రసాద్. ఆ నిట్టూర్పులో మానవ జీవితం మీదా, తన స్వంత జీవితం మీదా కూడా విరక్తి ఉంది.

అక్కడా అక్కడా దీపాలు చీకటికి చిన్న చిన్న చిల్లులు పెడుతున్నాయి. అతని నల్లటి మనస్సు ఇంకా ఇంకా, నల్లబడుతోంది.

"కారులో కలలు కనే చిన్నారి నీ జీవితం పువ్వులా వికసించాలి"

—ఫొటో : ఆర్. ఉదయభాస్కర్, తిరుచిరాపల్లి

"ఫ్యాన్!" అని కేక వేశాడు.

ఫ్యాన్ రంగా "ఏమిటి బాబూ? అన్నాడు.

"లైట్లు వెయ్యలేదేం?" అని కసిరాడు ప్రసాద్.

"మీరే వెయ్యొద్దన్నారు" అన్నాడు ఫ్యాన్ రంగా.

"అది, పావు గంటకిందట. ఇప్పుడు వెయ్యి" అన్నాడు రెండు మూడు లైట్లు వెలిగిస్తోన్న రంగాతో.

అతన్ని రంగా అని పిలవడు—శారద ఇంట్లో వున్నప్పుడు తప్ప. ఆమె వాడిని రంగా, రంగా అని పిలుస్తుంది. వాడిని పిలిచే పిలుపులో తన మీదకన్న ఎక్కువ ఆప్యాయత, కనీసం స్నేహం కనిపిస్తుంది.

మొన్న....పొరపాటున అలవాటుకొద్దీ ఫ్యాన్ అని పిలిస్తే శారద ఎంత మాట అంది?

"మిమ్మల్ని-గుమాస్తా! అని మీ నూప రెంటు పిలిస్తే మీ కెలాగ ఉంటుందీ?" అంది! అంతే కాదు, "రూపాయి పనిచేసి పావలా పట్టికెడతాడు వాడు! పావలా పని చేసి రూపాయి పుచ్చుకుంటాం మనం! వాడి దురదృష్టాన్ని మీరు మాటమాటకీ, పిలుపు పిలుపుకీ జ్ఞాపకం చెయ్యక్కరలేదు" అని కూడా అంది శారద.

ఆ క్షణంలో తనకి చాలా కోపం వొచ్చింది. భర్తని గౌరవించకపోతే సరి-అంతగా అవమానం చెయ్యాలా? అదీ ఫ్యాన్ ఎదురుగానే! కాని అది సమయం కాదని ఊరుకున్నాడు తాను. ఈ కాలు కొంచెం నయం అయి, కేసు ముగిసి మళ్ళీ తన ఉద్యోగంలో చేరితే అప్పుడు చూడాలి అమ్మగారి తిప్పలు! ఓడలు బళ్ళా. బళ్ళు ఓడలూ అవుతాయని శారదకి తెలీదు. కానీ, ఈలోపున వాడికి మరీ గర్వం ఎక్కువ కాకుండా వాణ్ణి హద్దుల్లో పెడుతూనే వున్నాడు. మళ్ళీ తాను సీట్లో కూర్చున్నాక తాసీల్దారుగారితో చెప్పి....

శారద....ఎక్కడ వుందీ?

ఇంతసేపూ—ఏడున్నర కావొస్తోంది. ఆఫీసులోనేనా? ఓ టెలిఫోను అడగమని తా నెన్నిసార్లో చెప్పినా శారద వినిపించుకోదు—అంటే, ఒకసారి టెలిఫోన్ చేస్తే.

"ఫ్యాన్! సిగరెట్టు తే!" అన్నాడు ప్రసాద్.

"అయిపోయాయి" అన్నాడు రంగా దూరంనించి.

"పొద్దుటినించీ ఆరు కన్నా కాల్చలేదు! పదీ అయిపోయాయిరా? కావాలంటే అబద్ధాలాడకు. అడిగితీసుకో....కమాన్, తే!" అన్నాడు.

"నిజంగానేనండి. కిటికీ అవతల పీకలున్నాయి. కావలిస్తే లెఖ్ఖ చూడండి."

"నువ్వూ కాల్చి అక్కడ పడేస్తే సరి!"

"అవన్నీ బెర్కలీ సిగరెట్లు" అన్నాడు ఫ్యాను.

"ఏం, అది నీ బ్రాండు కాదా? నువ్వు కాల్చవా?" అన్నాడు ప్రసాద్.

"కాదండి. అవి నేను కాల్చను!" అన్నాడు రంగా.

"అంత గొప్పవాడివా? నీ బ్రాండేమిటోయ్?" అన్నాడు ప్రసాద్ కొంత సౌమ్యంగా. తనపని అయితే తియ్యతియ్యగా మాట్లాడాలి! పెద్ద పార్టీలలోలాగ.

"నాది కింగ్" అన్నాడు.

"నేనెప్పుడూ కింగు సిగరెట్లు గురించి విన్లేదు" అన్నాడు ప్రసాద్.

"అవి కింగు బీడీలు" అన్నాడు నవ్వుతూ రంగా.

"చూడూ! ఓ సిగరెట్టు పెట్టె తే"

"బాబోయ్! అమ్మగారికి తెలిస్తే-ఇంకేమైనా ఉందా!" అన్నాడు రంగా.

"తెలీదు లేవోయ్! నేం జెప్పనుగా!"

"అయినా తెలుస్తాది" అన్నాడు రంగా మొండిగా.

అమ్మగారు! అమ్మగారు!

అయ్యగారు లెఖ్ఖలేదు. కాని, ఇది సమయంకాదు.

"చూడూ!" అన్నాడు - రంగా అనాలంటే పౌరుషం - ఫ్యాన్ అనడానికి భయం. సిగరెట్ కోసం నరాలు లాగేస్తున్నాయి.

ఏమిటన్నట్టు చూశాడు మెట్లమీద నిలబడి వున్న రంగా.

"బీడీలు ఘాటా, సిగరెట్టు ఘాటా?" అన్నాడు ప్రసాద్. ప్రేమ వ్యవహారాల్లోనూ, ముష్టి వ్యవహారాల్లోనూ డిప్లమసీ కావాలి.

"దేనికది" అన్నాడు రంగా.

వీడిదుంపతెగా!

"సరే! ఓ బీడీ ఇలా ఇయ్యి - నేను చెప్తాను" అన్నాడు ప్రసాద్. అతను శారదనీ, సమయాన్నీ మరిచిపోయాడు.

'అమ్మగారొచ్చేశారు' అన్నాడు రంగా. గుమ్మం ముందు కారాగింది. శారద ఎవరికో గుడ్‌నైట్ చెప్పి దిగింది. ఇంతకుముందు ఆలస్యంగా వచ్చినా బస్‌లోనే వచ్చేది. కారులో చీకట్లో ఎవరితోనో...

నీరు!

ఈ గ్లాసు జీవితం నాకు విసుగ్గా ఉంది!
ఎవరూ నన్ను త్రాగరు
ఏ రెండు పెదవులు నన్ను స్వీకరించవు
ఎవరూ రాని ఈ గదిలో
ఈ టేబుల్ మీద
ఎన్నాళ్ళిలా వేచి వుంటాను?
దయచేసి ఎవరో నన్ను మరగబెట్టండి!
ఆ వేడికి ఆవిరై
ఆకాశంలోకి పోతాను
ఈ భూమిని ఎక్కడో ఎక్కడో ప్రియంగా
ముద్దు పెట్టుకుంటాను
దాని అంతరాంత రాళాలలోకి
లీనమైపోతాను
ఒక మొక్కకు ప్రాణం పోతాను!

— విజయచంద్ర

నయమే! బీడీ వాసన గదిలో లేదు అనుకున్నాడు ప్రసాద్. మళ్ళీ శారదమీదకోపం జ్ఞాపకం వచ్చింది. తానెంత గొప్పదని ఆమె ఉద్దేశం? ఎంత ఎక్కువ జీతం తెచ్చుకుంటున్నా భార్యగా ఆమె తనబాధ్యత అని భర్తగా తన కివ్వవలసిన గౌరవాన్ని మరిచేందుకు వీలు లేదు.

అలిసిపోయి వచ్చింది శారద.

ఎయిర్ కండిషనింగ్ వున్న గదిలో పనిచేసి కారులోవస్తే అలా ఎందుకు అలిసిపోయి వుండాలి?

ఆ మాటే అడిగాడు .... అనుకున్నట్టు కాదు. "బాగా అలిసిపోయినట్టున్నావు" అన్నాడు.

"అలసట....దానికేం!" అంది శారద అర్థం లేకుండా.

లోపలికి వెళ్ళి ముఖం కడుక్కుని వొచ్చింది— ఎంతో బాగుంది.

"చీకటి పడిపోయింది." అన్నాడు ప్రసాద్ బయటికి చూస్తూ. అతను లోలోపల జ్వలిస్తున్నాడు. కాని, లోపలి సెగలని బయటికి కనిపించ నివ్వకూడదు- డిప్లమసీ అదీ.

"మరో లైటువేస్తే సరి" అంది లేవకుండానే. రంగా భక్తిగా కాఫీ తెచ్చి ఇచ్చేడు. ఆమె ఏదో ఆలోచిస్తూ సున్నితంగా సిప్ చేస్తోంది. వాడు తనకి కాఫీ అందించే విధానాన్ని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకుని కుతకుతలాడేడు ప్రసాద్.

హఠాత్తుగా "ఈ ఇల్లు చాలడంలేదు మార్చేస్తాను" అంది శారద.

"మన ఇల్లు కాదు. ఈ ఇల్లు."

"ఈ ఇల్లేం చెయ్యాలి" అన్నాడు ప్రసాద్.

"ఉంచుదాం. తరవాత చూద్దాం" అంది శారద. ఆ చిన్న యిల్లు ఆమె సొంతం.

"మరి....అద్దె ఇవ్వాలిగా! ప్రమోషనొచ్చిందా?" అన్నాడు ప్రసాద్. కుర్చీ ఆమెకి దగ్గరగా లాక్కుని.

"అవును. డైరెక్టరు స్పెషల్ అసి-

స్టెంట్‌గా వేసుకున్నాడు" అంది శారద.

"జీతం?"

"పెంచుతారు-ఇంటి అద్దె ఇస్తారు."

కాఫీకప్ కింద పెట్టబోతోంటే రంగా వొచ్చి కింద పెట్టేడు. స్కౌండ్రల్.

శారద.

బి. ఏ. పాసయింది. తానూ అంతే.

టైపు - రాదు! తనకి వొచ్చును.

షార్ట్‌హేండ్ - రాదు- తనకి వొచ్చును.

అందంగా వుంటుంది. తాను - జబ్బుపడ్డాడు.

మంచి ఉద్యోగం. తాను - సస్పెన్షన్‌లో ఉన్నాడు.

ఆమెని కారులో దింపుతారు. తానుఇల్లు కదల్లేడు.

అన్నీ ఆలోచించి, మళ్ళీ ఆమె అందాన్ని చూశాడు - ప్రసాద్. నాలుగేళ్ళ కిందట మామగారు తన కాళ్ళు కడిగి నాలుగు వేలు కట్నం ఇచ్చి ఈ ఇల్లు "ప్రస్తుతానికి" శారద పేరున రాసి ఆమెని తన భార్యగాచేసినప్పుడూ, గాలి చొరని ఆ గదిలో, గాలి ఉందోలేదో ఆలోచించే ఆలోచనకి తావివ్వని ఇతర ఆలోచనలతో ఆమెని - శారదని, చూసినప్పుడూ ఇలాగ ఇంత అందంగా వుండేది కాదు శారద. ఈమధ్య .... తాను కుంటుకుంటూ కాస్త దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడల్లా "వెళ్ళి పడుకుంటే నేను చదూకుంటాను" అని, "అండీ" అని కూడా అనకుండా అతన్ని విదిలించి నేర్పుగా తన ఒళ్ళు తన దగ్గరే వుంచడంలో నేర్పరి అయాక శారద ఇంకా ఎంతో బాగుంది.

ఆమె కిన్ని ప్రమోషన్లేమిటి? చిన్న గుమాస్తా..అసిస్టెంటు...పెద్ద గుమాస్తా... పి.ఏ....అన్నీ మూడేళ్ళలో.

అసలీవిడకి చిన్న గుమాస్తా ఇచ్చిందెవరు? పోనీ ఇప్పించిం దెవరు? తన ఆఫీసుకి వచ్చిన కేశవరాంగారి కాళ్ళు పట్టు

మన్మథలీల

చీకటిలో
మదనుడు స్విచ్చివేస్తే
నరాల్లో రంయ్యిమని విద్యుత్తు
కళ్ళల్లో తియ్యతియ్యని మత్తు
కండరాలకదో హాయైన కసరత్తు....
పెదవుల కెంపులు మెరిసి
తనువుల వొంపులు కలిసి
సీలాల కలల-అలలు ఎగిసి
కోనలు తిరిగి
తేనెలు గ్రోలి
తరుల్ గిరుల్ శిఖరాల్ ఎగబ్రాకితే....
శ్వాసల తుఫాన్లు వీస్తాయి
నిశ్వాసల వేల ఫాన్లు తిరుగుతాయి
తర్వాత
"కంటి"మీద రెప్పలు కూల్తాయి
ఒంటిమీద రవ్వలు రాల్తాయి
ఆ తర్వాత....
"ఇంతాచేసి ఇది
రెన్నిమిషాల కథేకదా" అనుకుంటావు!

— దీపిక.

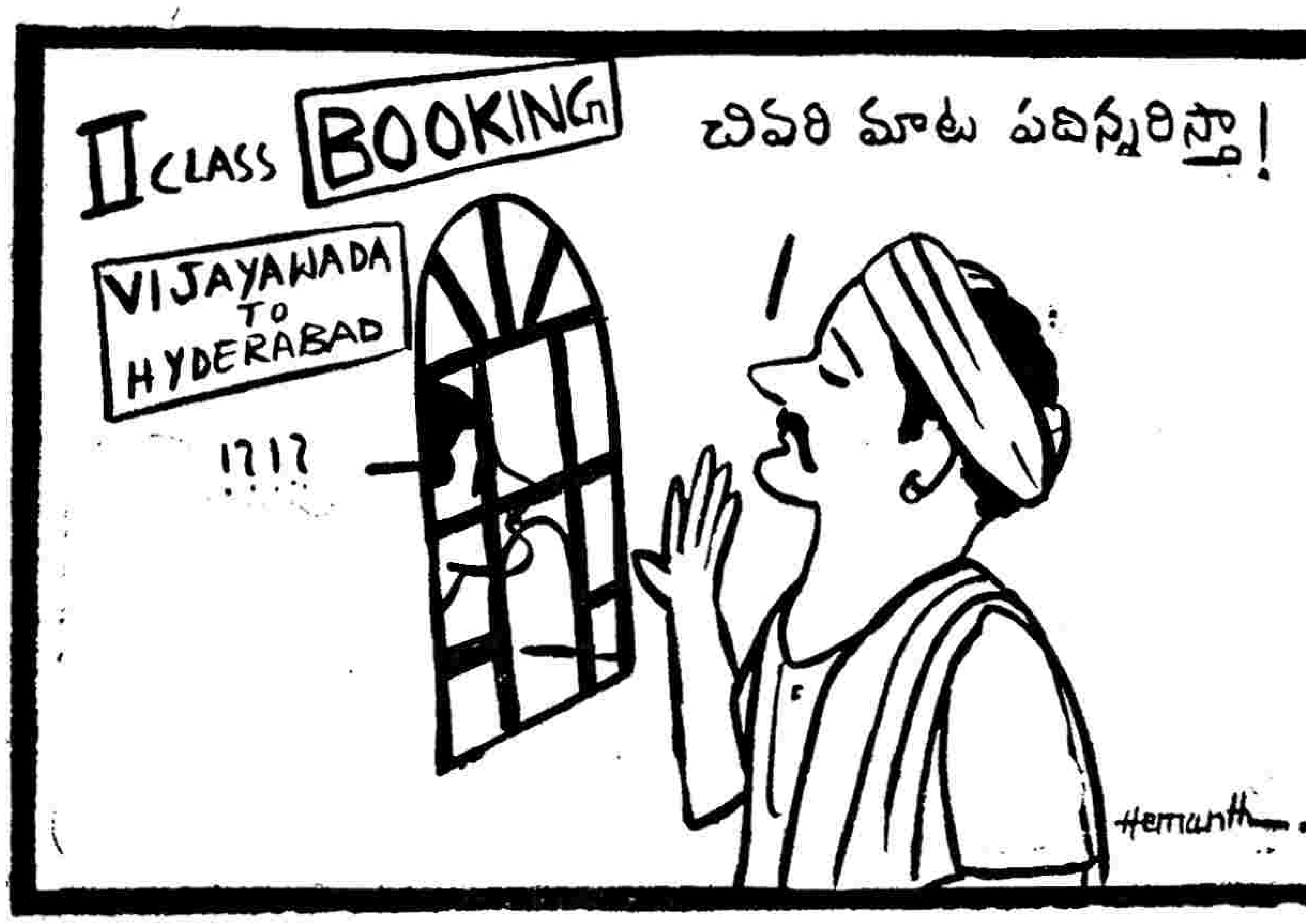

కోకుండానే పట్టుకున్నంతగా అతన్ని మెప్పించి, కేశవరాంగాడి జుత్తు పట్టుకోకుండానే అతని బిల్స్ కాస్త అటూ ఇటూ చేసి అతన్ని ఒప్పించి శారదకి ఉద్యోగం ఇప్పించింది తను!

తన భార్య శారద ఇవేళ ఎక్కడి కెళ్ళేవని అడగడానికి గడగడ!

"ఎక్కడ ఇల్లు?" అన్నాడు ప్రసాద్ చివరికి.

శారద చెప్పింది. అంటే తను భయపడ్డట్టే అన్నీ ఏర్పాట్లయి పోయాయన్నమాట.

"నేను స్నానంచేసి వొస్తాను - రాత్రి డిన్నర్‌కి వెళ్ళాలి" అంది శారద.

"డిన్నరా? రాత్రి కా?" అన్నాడు ప్రసాద్. ఆమె అవునంటే అక్కడే ఈ వ్యవహారం తేల్చేద్దామని వుంది.

నవ్వింది శారద.

"డిన్నరు రాత్రి కాకపోతే పగలు వుంటుందా?" అంటూ నవ్వింది.

నిమిషం నిశ్శబ్దంగా వుండి తానూ నవ్వేడు. దిక్కులేక అని మనస్సులోనే అనుకుని. ఈ కాలు కొంచెం స్వాధీనంలోకి వొచ్చి, తనమీద కేసు ముగిసి, మళ్ళ తానూ మనిషి అయినప్పుడు.... ఆమె సంగతి చూడాలి.

ఆమె వెళ్ళి శుభ్రంగా అయి వొచ్చింది. ఎంతో ఎంతో బాగుంది.

కుర్చీలో కూర్చుంది. కారు కోసం ఎదురు చూస్తోంది కాబోలు.

"నువ్వు చాలా బాగున్నావు" అన్నాడు ప్రసాద్ ఉండబట్టలేక. గాలిరాని ఒక ఇరుకు గదిలో మొట్టమొదటి తన స్పర్శకి ముడుచుకుపోతున్న శారదతో ఆ మాటే అన్నాడు. ఆవేళ ఆమె ఇంకా ముడుచుకుపోయింది సిగ్గుతో,

ఇవేళ తన మాటలు శారదకి వినిపించలేదు.

మరో అయిదు నిమిషాలకే కారు రానే వొచ్చింది. వెనుదిరిగి చూడకుండా వెళ్ళిపోయింది.

"ప్యూన్!" అని ఎలుగెత్తాడు ప్రసాద్.

విచిత్రంగా వాడు ఒక సిగరెట్ పేకెట్ తెచ్చి ఇచ్చేడు.

ఇంతసేపటి తరవాత సిగరెట్ పొగ పీలిస్తే ఒళ్ళంతా జివ్వుమంటోంది. బాగుంది!

* * *

కొత్త ఇల్లు.

కొత్త జీవితం.

కావలసినన్ని సిగరెట్లు.

తాగినంత టీ.

ప్రసాద్‌కి ప్రత్యేకం - కొంచెం అటు పక్కకి - ఒక గది-

ఇవి అన్నీ బాగున్నాయి.

కాని కొన్ని అంత బాగులేవు,

శారద మేడమీద గదిలో పడుకుంటూంది.

ఆమె సుమారు ప్రతిరోజూ సాయంత్రం బయటికి వెళ్ళి అర్ధరాత్రి వొస్తోంది.

ఎక్కడ, ఎవరితో, ఏం చేస్తోంది?

ఆఫీసుపని. అని శారద అనలేదు.

అడిగితే అలా చెప్పవొచ్చును లేకపోతే చెప్పకపోనూ వొచ్చును!

ఆమె వుద్యోగస్తురాలు.

పెద్ద జీతం.

చిన్న బంగళా.

అస్తమానమూ ఏదో పని అంటుంది. తాను తీరికవేళ అంటే రోజంతా చదివే ఎన్నో కథల్లో యీలాటి సందర్భాలు వొచ్చేయి. అకారణంగా అనుమానాలు పెట్టుకుని చివరి పేరాలో అంతా మిథ్య అని తెలుసుకుని కౌగిలించుకొంటారు.

తన జీవితంలో చివరి పేరా ఎప్పుడో!

అవన్నీ మళ్ళా ఎప్పుడో!

అలా అనుకొంటూనే మరి కొంతకాలం గడిచిపోయింది.

కావలసినన్ని సిగరెట్లు ప్రసాద్‌కి.

తాగినంత కాఫీ, టీ.

ఇంతకు ముందునించీ సబ్సిస్టెన్స్ అలవెన్సుగా వచ్చే రెండొందల చిల్లరలో నలభయ్యో, ఏభయ్యో వుంచుకొని ఆమెకిచ్చేవాడు. ఇప్పుడూ అలాగే చేసినా శారద ఏమీ అనలేదు.

ముందు ముందు బాగా అనిపించింది జీవితం.

శారద మంచిదనిపించింది.

కాని..

క్రమక్రమంగా లోలోపల ఏదో బాధ.

పరిస్థితులేవైనా, తాను భర్త. ఆమె భార్య.

తన 'సుఖం' చూస్తోందా? అవును. కాదు....

రోజూ ఎక్కడికి వెడుతుంది?

ఎక్కడ తిరుగుతోంది?

ఎవరితోనైనా....

ఛా! శారద అలాటి మనిషికాదు! ఆమె సంగతీ, భర్త కదా, తనకి తనకే తెలీదూ?

కాని....

ఆ డైరెక్టరు - ఒక్కోరాత్రి పన్నెండు దాకా ఆమెని రానివ్వడు.

అంతంత ఆఫీసు పనులేముంటాయీ?

వాడు - యంగ్ మాన్ ట. స్మార్ట్‌గా వుంటాడుట. సచ్ ఎ నైస్-నయిస్ మాన్! అంటుంది - ఉండీ ఉండీ శారద.

వాడితో కానీ, కొంపదీసి శారద.

ఛా,

ఛా ఛా!

అలా అనుకోవడమే పాపం - తన సుఖం కోసం ఆమె ఆర్జిస్తోంది. ఈ మంచి ఇల్లు, తిండి, సిగరెట్లు, కాఫీ అన్నీ తనకివ్వడానికి.

కాని తనది గ్రౌండ్ ఫ్లోర్.

ఆమెది ఫస్ట్‌ఫ్లోర్.

సంపర్కంలేని సంసారం.

తన ఆరోగ్యమూ అలాగే వుంది.

కాని శారద సంసారి. ఆమెని ఏమైనా అనుకుంటే పాపం!

తప్పు.

* * *

మరి కొంతకాలం గడిచిపోయింది

ప్రసాద్ సస్పెన్షను అలాగేవుంది. కాని విచారణ ప్రారంభం అయేలాగ వుంది.

కాలం పని హెచ్చయిపోయింది.

ఊళ్ళు తిరగాల్సి వొస్తోంది.

ఢిల్లీ.

బొంబే.

కలకత్తా.

పాపం!

ఢిల్లీలో ఎక్కడ వున్నావు? అని అడిగేడు ఆమె తిరిగి రాగానే ప్రసాద్. తనకి ఢిల్లీ వెళ్ళాలని వుండేది. వుంది.

"అశోకాలో"

"అలాగా! బాగుందా?"

శారద చిరునవ్వు. అదే సమాధానం.

"బొంబేలో ఎక్కడా?"

"తాజ్‌లో."

బొంబే వెళ్ళాలని వుంది.

తాజ్ హోటలూ, ఆగ్రాలో తాజ్ మహలూ చూడాలని వుంది.

కాని,

పోనీ! శారదనైనా చూడనీ. తానెందుకు అడ్డుపడాలి? తన భార్యగావొచ్చి ఈ అదృష్టం అంతా పొందుతోంది-గుడ్. కాని.

"కలకత్తాలో ఎక్కడ వున్నావు?"

"గ్రాండ్ హోటల్లో."

తనకి కలకత్తా వెళ్ళాలని లేదు. డర్టీ సిటీ. అంతా కల్మషం. గోల. కమ్యూనిజం.

ఢిల్లీనుంచి తనకి స్వెట్టర్ తెచ్చింది శారద.

బొంబేనించి షర్ట్-పువ్వులది! మంచిది తెచ్చింది.

కలకత్తా నించి రసగుల్లా తెచ్చింది.

ఎక్కడికి వెళ్ళినా, ఏదో ఒకటి తెస్తుంది.

తనని మరచిపోదు, తన భార్య శారద.

కాని. ఆ పెద్ద పెద్ద హోటళ్ళలో....

ఆ మగాళ్ళతో శారద ఎంత మంచిదైనా....

ఈమధ్య మరీ సంతోషంగా, ఉషారుగా ఉంది శారద.

ఎంతో ఎంతో బాగుంది.

రసగుల్లా లాగ.

రుచి.. అడగడానికి కూడా భయం వేస్తోంది. అంత మారిపోయింది.

తనకి.

పువ్వుల సిల్కుచొక్కా. వేడిగా వుంటే వేసుకోడానికి.

చలివేస్తే - స్వెట్టర్.

ఆకలి వేస్తే రసగుల్లా

ఏదైనా మరొకటి వేస్తే కాఫీ, సిగరెట్. శారద కాదు.

ఆమె—

వాడితో....

"తప్పు" చేస్తోందా?

డర్టీ ఫెలో.

అలా అనుకోకూడదు.

కాని, ఆడది, మగాడు. ఆమె అంగత్తె. వయసు. ఆరోగ్యం - ఆ స్వేచ్ఛ- ఆమెకి మనసు కోరిక ఉండదా? ఆ హోటల్ గదుల్లో, చల్లటి ఆ ఏకాంతపు పరిసరాల్లో -ఆ యంగ్‌స్మార్ట్ మెన్‌తో....

ఏమో!

శారద మంచి మనిషి.

ఆమె మంచిది.

కాని —మనిషి.

నిజంగా అలా చేస్తోందా?

చేస్తే, తానెందుకు జ్ఞాపకం వస్తాడు? ఆ సిల్కు చొక్కా, స్వెట్టరు, రసగుల్లా ఎందుకు తెస్తుంది?

ఏమో!

అనుమానంగా వుంది.

అనుమానం పెనుభూతం.

ఎన్ని కథల్లో అమాయికలమీద అన్యాయంగా భర్తకి అనుమానం కలుగలేదూ?

ఎప్పుడో పోయిన అన్నయ్యనో,

ఎప్పుడూ లేని తమ్ముడినో,

ఆ "రెండో మనిషి"లో చూసిన అమా-

యికపు అమ్మాయిల కన్నీళ్ళలో ప్రత్యక్షమై. భర్తకి బుద్ధిరాలేదు?

తాను తొందర పడకూడదు.

నిన్ననేగదా శారద "ఓసారి అలా ఊటీ, మైసూరూ తిరిగి రాకూడదుటండీ! ఏర్పాట్లు నేను చేస్తాగా?" అంది? తనమీద ప్రేమలేకపోతే అలాగ ఎందుకంటుంది?

ఏమో!

ఇక్కడినించి తనని వెళ్ళగొట్టి మరింత స్వేచ్ఛగా ఉందామనేమో! కాని, ఆమె స్వేచ్ఛకి ఇపుడు మాత్రం ఏం తక్కువ?

ఏమిటి ఆపగలడు, తాను?

కాని....

శారద అందంగా వుంటుంది. పరువం ఉన్న వయస్సులో ఉంది.

ఆ ఏకాంతాల కాంతత్వంలో ఏకాంత అంతటి వాడిచెంత. ఉండి, 'మంచి' మనిషిగా ఉండిపోతుంది?

ఏమో. ఏమో. ఏమో!

చిన్న గింజలాటి ప్రసాద్ అనుమానం రోజురోజుకీ కాన్సర్‌లా, కణుపులాగ పెరిగింది.

దీపావళి శుభాకాంక్షలతో

సౌత్ ఇండియా
రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
సిరి నగర్,
విజయవాడ-7.

"నవమినాటి వెన్నెల నీవు, దశమినాటి జాబిలి నేను"

—చిత్రం : అమర్ మోహన్, హైదరాబాదు

ఉదయంనించి సాయంత్రందాకా అతనికి తిండీ, కాఫీ, సిగరెట్, ఆలోచన.

ఆలోచనలో ఆమె శారద.

ఆమె లోలోపల ఎలాగ వుంటుందో మరిచిపోయాడు ప్రసాద్. ఆలోచనలలో అవసరం వొచ్చినప్పుడు ఆమెని ఊహించి తనని తాను రంపాన పెట్టుకునేవాడు. అతని నరాలన్నీ లాగిలాగి వొదిలేవి.

కాని.

కళ్ళతో చూడని మాటని నిజంలాగ భావించకూడదు.

అందులోనూ చెడ్డమాటని.

ఎన్ని కథల్లో అలాగ!

ఎన్ని సినిమాల్లో అలాగ!

అంతదాకా యెందుకు? తన మీద లంచగొండితనం ఆరోపించిన ప్రభుత్వం వారు చేసిన ఆరోపణలో నిజం ఏముంది? ఆరోపణలో వున్న మనిషి దగ్గర, ప్రభుత్వంవారు చెప్పిన తేదీన, వారు చెప్పిన మొత్తం తాను తీసుకోలేదు. కాని తనని సస్పెండు చేశారు. ఛార్జిషీటు ఇచ్చేరు. వాటికితోడు కాలిబాధ ఒకటి.

తాను శారదని అంత సులువుగా అనుమానించి అవమానించడం న్యాయంకాదు!

అయినా. ఇన్ని పరిస్థితుల మధ్య అనుమానించకపోవడం అభిమానం అన్న మాట కాదు.

నిదర్శనం....

అంటే ఆమె అచ్చు వెయ్యరాని పరిసితుల్లో వుండగా దర్శనం చెయ్యాలి కాని. ఎలాగ?

అలపై ....

లాగ అక్కడెక్కడో ఎవరో .... తనని రానిస్తారా?

"ఒక్కసారి చూస్తానాన్సర్!" అంటే "ఆల్ రైట్" అంటారా?

అనరు.

అయితే, మార్గం ఏమిటి? మార్గాంతరం ఏమిటి?

* * *

రోజులు గడుస్తున్నాయి.

ప్రసాద్‌కి తిండిమీదకన్న, కాఫీ, టీ, సిగరెట్ మీదకన్న శారదమీద కోరికలు ఎక్కువయాయి. కోరికతోబాటే అనుమానంకూడా.

ఈ మధ్య ఆమె చిరునవ్వు మానేసింది తనని చూసి.

మరీ సంతృప్తిగా, ఆనందంగా వుంది తనని చూసినా.

అనుమానం....

అలా పెంచుకుంటూ భరించుకుంటూ వొచ్చాడు.

ఆ రోజు....ఒక రోజు—

ఇంక్వైరీకి పిలుపువొస్తే ఆఫీసుకి వెళ్ళేడు.

విచారణ రెండు రోజులు సాగి, ఆగిపోయింది. రెండోరోజున సాంబశివరావు పలకరించేడు.

అతనీమధ్య కనిపించలేదు. ఆఫీసులో ప్రసాద్‌కి చాలా దగ్గరగా ఉండేవాడు.

"ఎలా ఉన్నావు?" అన్నాడు ప్రసాద్‌ని

చూసి.

"బాగానే ఉన్నాను" అన్నాడు ప్రసాద్.

ఇంక మాటలు లేకనో, అడిగేమాటలు లేకనో ఆగిపోయాడు సాంబశివరావు. ప్రసాదే కలుగజేసుకుని, అతని అంతరాంతరాలలోని ఆలోచనల్ని ఊహించి, "శారద ఉద్యోగం చేస్తోంది" అన్నాడు.

సాంబ ఒక్కసారి జీవించినంత వెలిగి "అవును-విన్నాను" అన్నాడు.

"ఏం విన్నావు?" అని అడిగేడు ప్రసాద్ తేలు కుట్టగానే కాలు లాక్కున్నట్టు. అనుమానపు తేలు అంత దగ్గరగా ఉందన్న మాట!

"అదేలే" అన్నాడు సాంబ నీళ్ళు నముల్తూ.

"అంటే?" అన్నాడు ప్రసాద్. ఎలాగో కోపం, బాధ, ఆతృత కలిపి.

"ఏం లేదు" అన్నాడు సాంబ.

రెండు నిమిషాల నిశ్శబ్దం తరవాత—"వాళ్ళు—అదే శారదని గురించి అంటున్నారా" అన్నాడు.

సాంబ దిక్కులు చూశాడు.

ప్రసాద్‌కి అంతా తెలిసింది. తన భార్య శారద. వీళ్ళ వెకిలి సంభాషణల్లో విషయంగా ఉంచదన్నమాట. అవన్నీ సంగరించి ఆ కబుర్ల గ్రంథంతనకి రాయాలని ఈ సాంబశివరావు ప్రయత్నిస్తున్నాడన్నమాట!

స్కౌండ్రల్స్!
రోగ్స్!

"డర్టీ ఇడియట్ ఫెలోస్!" అనుకొన్నాడు మనసులో. అతని కోపం అవధులు దాటిపోయింది.

"స్కౌండ్రల్స్" అన్నాడు.
"రోగ్!" అని ఇంకా గట్టిగాఅన్నాడు.

"డర్టీ ఇడియట్ ఫెలో" అని అరిచాడు అన్నీ సాంబశివరావుమీద గురి చూసి.

"నన్నేనా?" అన్నాడు సాంబశివరావు ఆశ్చర్యంగా.

"అవును" అన్నాడు దృఢంగా ప్రసాద్.

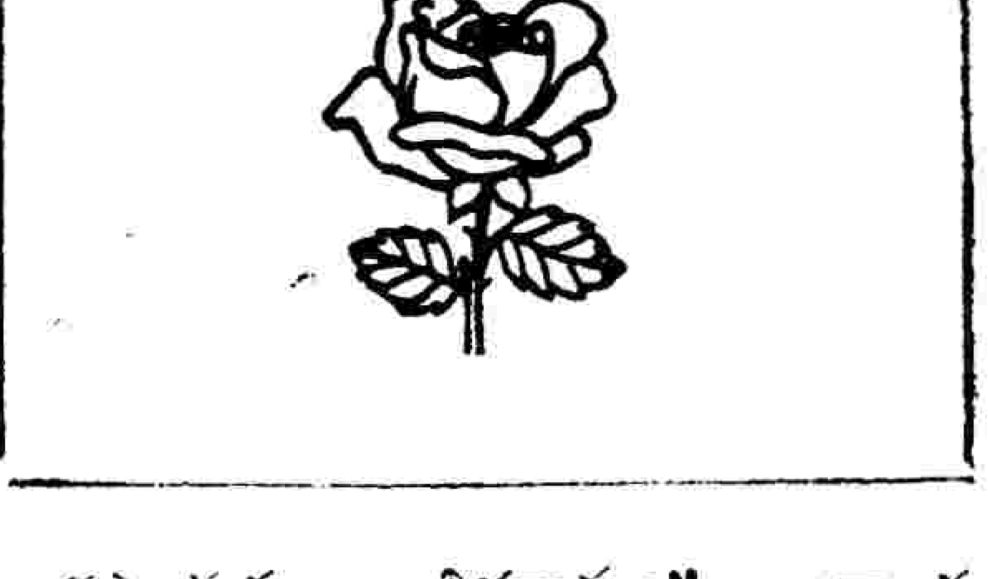

"ఎందుకలా తిడతావు?" అన్నాడు కోపం ఆపుకుంటూ సాంబశివరావు.

"ఎందుకా? శారదమీద అభాండాలు వేస్తావా? ఏం, నువ్వు చెప్తోన్నది నాకు తెలీదనుకున్నావా? కాస్త అందంగావున్న ఆడది నలుగురిమధ్య వుద్యోగంచేస్తే ఆమె మీద లేనిపోని అపవాదులు వేస్తార్రా మీరంతా?" అన్నాడు రొప్పుకుంటూ ప్రసాద్.

సాంబశివరావు మాట్లాడలేదు. అతను కొంచెం మెతక మనిషి. ఏడుపు వొచ్చేస్తోందిలా వుంది.

"నాకు శారద మీద అనుమానం కలగాలనేగా?" అన్నాడు రెట్టించి ప్రసాద్. కోపంలో అతని కాలు సలుపుతోంది.

"అనుమానమా?" అన్నాడు సాంబశివరావు - అతనికి ఏడుపులాటి నవ్వొచ్చి నవ్వేడు.

తెల్లబోయి చూశాడు ప్రసాద్.

సాంబశివరావు ఆగలేదు. "అనుమానమా? ఈ ఊళ్ళో ఆమె విషయంలో

దీపావళి శుభాకాంక్షలతో

వీళ్ళు

అమృతం తాగితే
చావే రాదంటారు
విషం మింగితే
బ్రతుకే లేదంటారు
మరి [illegible]ం తా[illegible]
అ[illegible]ం
చస్తూ బ్ర[illegible]తున్నారు

—వెంపలి వెంకట శివప్రసాద్

అనుమానం ఎవ్వరికీలేదు బ్రదర్!" అని ప్రసాద్ ముఖంలో రిలీఫ్ చూసి, "అంతా అందరికీ తెలిసిందే! ఇందులో ఎవరికీ అనుమానం దేనికి?" అన్నాడు. అని వెంటనే వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంకేం చెయ్యలేక ప్రసాద్ రిక్షాలో ఇంటికి చేరేడు.

అవమానం!

అనుమానం లేదట!

అయితే అందరికీ తెలుసునన్నమాట.

తనకి తప్ప!

ఇవేళ అటో, ఇటో తేల్చేయాలి!

సిగరెట్ వెలిగించాడు.

ఆమె డబ్బుతో కొని ఇచ్చినది! కానిమానలేకపోయాడు.

సాయంత్రందాకా అలాగే సిగరెట్ కాలుస్తూ, టీ తాగుతూ కాఫీ కావాలని అరుస్తూ, సిగరెట్ తాగుతూ ఎదురు చూశాడు.

ఆ రోజు తొందరగా వచ్చింది శారద.

"ఇవేళ—" అన్నాడు ప్రసాద్.

"పని త్వరగా అయింది. మా డైరెక్టరు సెలవుపెట్టేడు అంది శారద.

ఆమె రెండు మెట్లెక్కాక "నీతో మాట్లాడాలి" అన్నాడు.

ఆమె వెనక్కి తిరిగి అతని మాటలు విని మళ్ళీ సాగిపోయి గంట తరువాత కిందకి వచ్చింది.

ఎంత అందంగా వుంది!

ఎంత అమాయకంగా ఉంది?

ఊరంతా అంటే, అంతేనా?

"ఏమిటి?" అంది శారద.

"నిన్ను గురించి అందరూ ఏమిటో అంటున్నారు" అన్నాడు ప్రసాద్ లేని ధైర్యంతో.

"ఏమనీ?" అంది శారద చిరునవ్వుతో వెన్నెలలాగా.

"అదే—నువ్వు...."

"చెప్పండి...."

"నువ్వు...." నానిపోయాడు ప్రసాద్.

"నేను ఎవరితోనో తిరుగుతున్నానని. అదే మళ్ళీ మా డైరెక్టరుతో వుంటున్నానని" అంది శారద.

తేలికపడాడు ప్రసాద్.

"అవు నవును" అన్నాడు.

"అయితే?" అంది శారద.

"అదే...."

"మీకూ నమ్మకం వుందా?"

"అంటే....అందరూ...."

"వాళ్ళందరూ నన్ను పెళ్ళాడలేదు-మీ మాటా వేరు."

నెలల తరబడి నిలవవున్న బాధలన్నీ జ్ఞాపకం వొచ్చాయి అతనికి. అనుమానం-అనుమానం పీడించుకుని తినేస్తోన్నది.

"నిజం చెప్పాలంటే...." అన్నాడు ఆమెని చూస్తూ. ఎంత బాగా ఉన్నాయో ఆమె పెదవులూ, బుగ్గలూను.

"నిజమే చెప్పాలి" అన్నాయి చక్కని

పెదవులు ఎప్పటికన్నా, ఎర్రగా, నిండుగా ఉన్నాయి.

"నేనూ మనిషిని - మానవుడినికనక., అలాగే అనుమానించాను" అన్నాడు ప్రసాద్. ఆమె కళ్ళు ఎర్రబడలేదు. అందులోకి ఆర్ద్రత రాలేదు. దానికోసం చూసి నిరాశపడ్డాడు ప్రసాద్

శారద కిటికీలోంచి చూస్తోంది.

అతను శారదని చూస్తున్నాడు.

నాలుగైదు నిమిషా లలాగే.ఆ తరవాత,

"నిజం చెప్పు శారదా!" అన్నాడు ప్రసాద్.

జాలిగా చూసింది శారద.

"నిజం చెప్తే భరించే శక్తి వుందా!" అంది.

తృళ్ళిపడ్డాడు ప్రసాద్.

"నేనూ మనిషినే!....డబ్బుకోసం ఒక జబ్బు మనిషికి భార్యని అయ్యాను. కాని. నాకూ కోరికలూ. కలలూ వుంటాయి వున్నాయి. తీరుతున్నాయి" అంది.

"నువ్వు-నువ్వు-" అని లేచాడు ప్రసాద్

"గాబరా వొద్దు. కాలునొప్పి ఎక్కువౌతుంది" అంది శారద

"అయితే మన సంసారం పూర్తి అయిందన్న మాట" అన్నాడు ప్రసాద్ ఆవేశంగా.

"అది ఎప్పుడో అయిందనుకున్నాను" అంది శారద.

"నీకు సిగ్గులేదా?" అన్నాడు దహించుకుపోతూ ప్రసాద్.

"దేనికి? నేను కట్నం పుచ్చుకుని ఒక కుటుంబాన్ని నాశనం చెయ్యలేదు! జబ్బు మాట దాచి పెళ్ళి చేసుకుని ఒక ఆడజీవిని నిరాశకి బలి ఇవ్వలేదు-దేనికి నాకు సిగ్గు?" అంది.

పెద్ద లెక్చ రివ్వాలని ఉన్నా, గొంతుక పూడిపోయింది ప్రసాద్‌కి.

"మనకింక చెల్లు" అన్నాడు.

"రైట్" అంది శారద.

"ఇవాళే వెళ్ళిపోతాను! ఇంత అవమానకరమైన పరిస్థితిలో ఒక వ్యభిచారితో - నేను కాపురం చెయ్యను" అన్నాడు.

"చెయ్యొద్దు" అంది శారద.

"ఫ్యాన్! ఫ్యాన్!"

రంగా వొచ్చాడు.

"నా బట్టలన్నీ సూట్‌కేసులో పెట్టు" అన్నాడు ప్రసాద్. చాలాకాలం తరవాత అతనిలో శక్తి వొచ్చింది.

రంగాలోనూ వొచ్చినట్టుంది.

పెట్టె పదినిమిషాల్లో తయారైంది. మరో చేతిసంచి కూడా.

"మళ్ళీ వస్తాననుకోకు" అన్నాడు రంగాని రిక్షాకి పంపి.

"అనుకోను.." అంది శారద.

నీ...రహస్యం

ఏటికావలని ఆలయమన్నారు
ఏరు దాటలేవు వెళ్ళి
పొమ్మన్నారు
భయం భయంగా వెనక్కి
తిరిగాను
ఎదురుగా నీవున్నావు
నవ్వుతూ ఎదయే నేనన్నావు!

—సదానంద్ శారద

"నువ్వు చేసిన దానికి ధన్యవాదాలు."

"వెళ్ళడం ఎక్కడికి?" అంది శారద ఉద్రేకాల ఆకాశం నుంచి వాస్తవమైన క్రిందికి తెస్తూ.

"ఎక్కడికో! నీ కెందుకు?"

"ఏం లేదు పాత ఇంటితాళాలిస్తాను. అక్కడ ఉంటే నాకూ ఉపయోగం!

రంగా ఉంటాడు కావలిస్తే"

"నీ దానధర్మాలు నా కక్కర్లేదు"

"దానం లేదు. ధర్మం లేదు. ఇల్లు పాడు బడి వుండడం ఇష్టం లేదు.... పోనీ.... కష్ట మైతే వద్దు" అంది శారద.

రిక్షా వచ్చింది.

సామానులు ఎక్కేయి.

"ఎక్కడికండీ?" అన్నాడు రిక్షావాడు.

కొంచెం ఆలోచించి, శారద దగ్గరకి వెళ్ళి, "సరే! తాళాలిలా పడెయ్యి" అన్నాడు.

లోపలికెళ్ళి శారద తాళాలు తెచ్చి ఇచ్చింది.

మంచి వాసన వేస్తోంది శారద.

"ఇదీ దగ్గర వుంచుకుంటే పని కొస్తుంది."

కవరు.

తెల్ల కవరు.

కొంచెం బరువుగావుంది. ఉత్తరంకాదు విప్పిచూస్తే డబ్బు. రెండో మూడో వందలు.

"నాకెందుకు?"

"ఖర్చులకి..మరీ అంత అవసరంవొస్తే రంగాచేత కబురు పెట్టవొచ్చు."

కవరు విసిరేద్దామనిపించింది. కాని. ఈ రాత్రి భోజనం - సిగరెట్ - పొద్దుట కాఫీ-

ఎత్తిన చెయ్యి నెమ్మదిగా దిగింది. కవరు జేబులోకి వెళ్ళింది.

రిక్షా కదిలింది.

గాలి చల్లగా వేస్తోంది.

పాప పంకిలంలోనుంచి మలయమారుతంలోకి వొచ్చినట్టు అనిపించింది ప్రసాదుకి రెండు నిమిషాలు.

ఆ తరువాత జరిగినదీ, విన్నదీ అంతా జ్ఞాపకం వొచ్చింది.

కళ్ళు మండేయి.

చెమర్చేయి.

ఏమీ కనిపించనంతగాతడిసిపోయాయి.

* * *

అది అవమానం; అది నిరాశ; అది

అభిజాత్యం. అన్నీ—కాని ఏదీ కాదు...

రిక్షా ఆగి, చీకటింటిలో అడుగు పెట్టగానే అతనికి బాధ కలిగింది.

ఎంత పొరపాటు చేశాను అనుకున్నాడు.

అవును.

పొరపాటు.

శారదని అలాగ నిలదీసి అడగాల్సింది కాదు.

●

దీపావళి శుభాకాంక్షలతో !

షా అమీచంద్ తారాచంద్ & కం.,

పోస్ట్ బాక్సు నెం 120, నందిపాటివారి వీధి

విజయవాడ - 520 001.

ఫోన్ నెం. : 73456

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :

బళ్ళార్‌పూర్ పేపర్ & స్ట్రా-బోర్డు మిల్స్ లిమిటెడ్.